

ALEVİLİK

Bediüzzaman Said Nursi hazretleri insanların fitratları gereği daima hakkı aradıklarını ve fitratlarının temiz olduğunu ifade etmektedir. Bu sebepten dolayı Peygamberimizin (asv) “Ümmetimin çoğu yanılmaz ve yanlışta ittifak etmez” hadisinden yola çıkarak “Sevad-ı Azama ittiba edilmeli. Ekseriyet ve sevâd-ı azama dayandığı zaman, lâkayt Emevîlik, en nihayet Ehl-i Sünnet cemaatine girdi. Adetçe ekalliyette kalan salâbetli Alevîlik en nihayet az bir kısmı Râfizîliğe dayandı” demektedir. (Mektubat, 2004, s.805.)

İfrat ve tefrit istikametten ayrılmanın sonucu insanın düştüğü duruma denmektedir. Bir şeyde aşırılık ifrat olurken, yapılması gereken bir şeyi yapmamak, üşengeç davranmak da tefriti netice vermektedir. İnsanın istikametini sağlayan orta yolda olmaktır. Her nevi aşırılık insanın fikrî ve amelî istikametini bozmaktadır. İstikametten ayrılmak ise dalaletle sülûk etmek anlamına gelmektedir. Bunun için Bediüzzaman hakkı bulduktan sonra aşırılığa kaçılmamasını tavsiye ederek “Hakta ittifak, ehakta ihtilâf olduğundan, bazan hak, ehaktan ehaktır; hasen, ahsenden ahsendir. Herkes kendi mesleğine “Hüve hakkun” demeli, “Hüve’l-Hakku” dememeli. Veyahut “Hüve hasen” demeli, “Hüve’l-Hasen” dememelidir” (Mektubat, 805) der.

Burada ifade edilmek istenen en doğrusunu araştırırken ihtilafa düşerek büyük zarar ve sıkıntılara girmemek ve Müslümanların birliğini bozucu durumlardan uzak kalmak gerektiği hususudur. Peygamberimiz (asv) “Size iki şey bırakıyorum. Biri Allah’ın kitabı, diğeri Ehl-i Beytim” buyurmuşlardır. Bediüzzaman hazretleri “Âl-i Beytten muradı Sünnet-i Seniyesidir. Sünnet-i Seniyyesine ittibatı terk eden, hakîki Âl-i Beytten olmadığı gibi, Âl-i Beyte hakiki dost da olamaz” der.

Şia, Rafizî ve Alevilerin iddiası şudur: “Ehl-i Sünnet ve Cemaat der ki: “Hazret-i Ali (r.a.) Hulefâ-i Erbaanın dördüncüsüdür. Hazret-i Sıddık (r.a.) daha efdaldır ve hilâfete daha müstehak idi ki, en evvel o geçti.”

Şîalar derler ki: “Hak Hazret-i Ali’nin (r.a.) idi. Ona haksızlık edildi. Umumundan en efdal Hazret-i Ali’dir (ra) Dâvâlarına getirdikleri delillerin hülâsası: Derler ki, Hazret-i Ali (r.a.) hakkında vârid ehâdis-i Nebeviye ve Hazret-i Ali’nin (ra) “Şah-ı Velâyet” ünvanıyla, ekseriyet-i mutlaka ile evliyanın ve tariklerin mercii ve ilim ve şecaat ve ibadette harikulâde sıfatları ve Hazret-i Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm ona ve ondan teselsül eden Âl-i Beyte karşı şiddet-i alâkası gösteriyor ki, en efdal odur. Daima hilâfet onun hakkı idi, ondan gasp edildi.

Elcevap: Hazret-i Ali (ra) mükerreren, kendi ikrarı ve yirmi seneden ziyade o hulefâ-i selâseye ittibâ ederek onların şeyhülislâmılığı makamında bulunması, Şîaların bu dâvâlarını cerh ediyor. Hem hulefâ-i selâsenin zaman-ı hilâfetlerinde fütuhât-ı İslâmiye ve mücadele-i a’dâ hadiseleri ve Hazret-i Ali’nin (ra) zamanındaki vakıalar, yine hilâfet-i İslâmiye noktasında Şîaların dâvâlarını cerh ediyor. Demek Ehl-i Sünnet ve Cemaatin dâvâsı haktır.

İkinci nokta cihetinde, Hazret-i Ali (ra) şahs-ı mânevî-i Âl-i Beytin mümessili ve şahs-ı mânevî-i Âl-i Beyt bir hakikat-i Muhammediyeyi (asv) temsil ettiği cihetle, muvazeneye gelmez. İşte, Hazret-i Ali (ra) hakkında fevkalâde senâkârâne ehâdis-i Nebeviye bu ikinci noktaya bakıyorlar. Bu hakikati teyid eden bir rivayet-i sahiha var ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş: “Her nebînin nesli kendindedir. Benim neslim Ali’nin (ra) neslidir.

Hazret-i Ali’nin (ra) şahsı hakkında sair hulefâdan ziyade senâkârâne ehâdisin kesretle intişarının sırrı şudur ki: Emevîler ve Haricîler ona haksız hücum ve tenkis ettiklerine mukabil, Ehl-i Sünnet ve Cemaat olan ehl-i hak, onun hakkında rivâyâtı çok neşrettiler. Sair Hulefâ-i Râşidîn ise öyle tenkit ve tenkise çok maruz kalmadıkları için, onlar hakkındaki ehâdisin intişarına ihtiyaç görülmedi.

Hem istikbalde Hazret-i Ali (r.a.) elîm hâdisâta ve dahilî fitnelere maruz kalacağını nazar-ı nübüvvetle görmüş, Hazret-i Ali’yi (ra) meyusiyetten ve ümmetini onun hakkında sû-i zandan kurtarmak için mühim hadislerle Ali’yi (r.) teselli ve ümmetini irşad etmiştir.” (Lem’alar)

Bediüzzaman devamla şöyle der: “Ehl-i Sünnet ve Cemaate karşı Şîa-i Velâyetin hakkı yoktur ki, Ehl-i Sünneti tenkit etsin. Çünkü Ehl-i Sünnet, Hazret-i Ali’yi (ra) tenkis etmedikleri gibi, ciddî severler. Fakat hadisçe tehlikeli sayılan ifrat-ı muhabbetten çekiniyorlar. Hadisçe Hazret-i Ali’nin (ra) şîası hakkındaki senâ-yı Nebevî, Ehl-i Sünnete aittir. Çünkü istikametli muhabbetle Hazret-i Ali’nin (ra) şîaları, ehl-i hak olan Ehl-i Sünnet ve Cemaattir. Hazret-i İsâ Aleyhisselâm hakkındaki ifrat-ı muhabbet Nasârâ için tehlikeli olduğu gibi, Hazret-i Ali (r.a.) hakkında da o tarzda ifrat-ı muhabbet, hadis-i sahihte, tehlikeli olduğu tasrih edilmiş.

İşte, ehl-i hakkın mezhebi hiçbir cihetle Hazret-i Ali’yi (r.a.) tenkis etmez, sû-i ahlâk ile itham etmez, öyle bir harika-i şecaate korkaklık isnad etmez ve derler ki: “Hazret-i Ali (r.a.) Hulefâ-i Râşidîni hak görmeseydi, bir dakika tanımaz ve itaat etmezdi. Demek ki, onları haklı ve râcih gördüğü için, gayret ve şecaatini hakperestlik yoluna teslim etmiş.”

Elhasıl: Herşeyin ifrat ve tefriti iyi değildir. İstikamet ise, hadd-i vasattır ki, Ehl-i Sünnet ve Cemaat onu ihtiyar etmiş. Fakat maatteessüf, Ehl-i Sünnet ve Cemaat perdesi altına Vahhâbilik ve Haricîlik fikri kısmen girdiği gibi, siyaset meftunları ve bir kısım mülhidler, Hazret-i Ali’yi (ra) tenkit ediyorlar. Hâşâ, siyaseti bilmediğinden hilâfete tam liyakat göstermemiş, idare edememiş diyorlar. İşte bunların bu haksız ithamlarından, Alevîler Ehl-i Sünnete karşı küsmek vaziyetini alıyorlar. Halbuki, Ehl-i Sünnetin düsturları ve esas-ı mezhepleri, bu fikirleri iktiza etmiyor, belki aksini ispat ediyorlar. Haricîlerin ve mülhidlerin tarafından gelen böyle fikirlerle Ehl-i Sünnet mahkûm olamaz. Belki Ehl-i Sünnet, Alevîlerden ziyade Hazret-i Ali’nin (ra) taraftarıdır. Bütün hutbelerinde, dualarında Hazret-i Ali’yi (ra) lâıyk olduğu senâ ile zikrediyorlar. Hususan, ekseriyet-i mutlaka ile Ehl-i Sünnet ve Cemaat mezhebinde olan evliya ve asfiya, onu müşşid ve Şah-ı Velâyet biliyorlar. Alevîler, hem Alevîlerin, hem Ehl-i Sünnetin adâvetine istihkak kesb eden Haricîleri ve mülhidleri bırakıp ehl-i hakka karşı cephe almamalıdır. Hattâ bir kısım Alevîler, Ehl-i Sünnetin inadına sünneti terk ediyorlar. Her ne ise, bu meselede fazla söyledik; çünkü ulemanın beyninde ziyade medar-ı bahis olmuştur.

Ey ehl-i hak olan Ehl-i Sünnet ve Cemaat! Ve ey Âl-i Beytin muhabbetini meslek ittihaz eden Alevîler! Çabuk bu mânâsız ve hakikatsiz, haksız, zararlı olan nizâi aranızdan kaldırınız. Yoksa şimdiki kuvvetli bir surette hükmeyleyen zındıka cereyanı, birinizi diğeri aleyhinde âlet edip, ezmesinde istimal edecek. Bunu mağlûp ettikten sonra, o âleti de kıracak. Siz ehl-i tevhid olduğunuzdan, uhuvveti ve ittihadı emreden yüzer esaslı rabita-i kudsiye mâbeyninizde varken, iftirakı iktiza eden cüz’î meseleleri bırakmak elzemdir. (Lem’alar, 2005, s. 45-52)

Günümüz Alevilerine Karşı Durumumuz ve Tutumumuz:

“Münafıklar öldükleri vakit namazları kılınmaz” ayetini soran bir talebesine Bediüzzaman hazretleri şöyle cevap verir: “Bu o zamanki ihbar-ı ilâhî ile bilinen kat’î münafıklar demektir. Yoksa zan ve şüphe ile namaz kılmamak olmaz. Madem Lâ ilâhe illâllah der, ehl-i kıbledir. Sarih küfür söylemese veyahut tövbe etse, namazı kılınabilir” demektedir.

Alevilerin bir kısmının Rafizîliğe kadar gitmiş olsalar da onların en fenası da, münafık olamaz” diyen Bediüzzaman “Münafık itikatsızdır, kalpsizdir ve vicdansızdır. Peygamber (asv) aleyhinedir” der. Alevî ve Şiilerin müfritlerinin değil peygamber (asv) aleyhine olmaları Âl-i Beytin muhabbetinden dolayı ifratkârâne muhabbet besliyorlar. Münafıkların tefritlerine mukabil bunlar ifrat ediyorlar. Hadd-i şeraitten çıktıkları vakit, münafık değil, ehl-i bid’a oluyorlar, fasık

oluyorlar; zındıkaya girmiyorlar. Hz. Ali'nin (ra) yirmi sene hürmet ettiği ve onlara Şeyhulislam mertebesinde onların hükmünü kabul ettiği Ebu Bekir, Ömer, Osman'a (ra) ilişmeseler, Hz. Ali (ra) o üç halifeye hürmet ettiği gibi, onlar da hürmet etseler, farz namazını kılsalar yeter" der.

Bediüzzaman ayrıca Alevilere önemli bir şey söyler. Risale-i Nur'un üstadının Hz. Ali (ra) olduğunu ifade eden Bediüzzaman "Hz. Ali'nin muhabbetini dava eden Şîîler, Alevîler, Risale-i Nur'un derslerini Sünnîlerden ziyade dinlemeseler, Âl-i Beyte muhabbet dâvâları yanlış olur" demektedir. (Emirdağ Lâhikası, 2006, s. 149-150)

Bediüzzaman Said Nursi (ra) yine "Hubb-u Ehl-i Beyti meslek yapan Alevîler ne kadar ifrat da etse, Râfizî de olsa, zındıkaya, küfr-ü mutlaka girmez. Çünkü muhabbet-i Âl-i Beyt ruhunda esas oldukça, Peygamber ve Âl-i Beytin adavetini tazammun eden küfr-ü mutlaka girmezler. İslâmiyete o muhabbet vasıtasıyla şiddetli bağlanıyorlar" diyerek onların küfre düşmeyeceklerini izah eder.

Ayrıca "Hem bu zamanda, ehl-i imanın vahdetine çok zarar veren bazı siyasî cereyanlar Alevîlerin fitrî fedakârlıklarından istifade edip kendilerine âlet etmemek için Nur dairesine çekmek büyük bir maslahattır. Madem Nur şakirtlerinin üstadı İmam-ı Ali Radıyallahu Anh'tır ve Nur'un mesleğinde hubb-u Âl-i Beyt esastır; elbette hakikî Alevîler kemâl-i iştiyakla o daireye girmeleri gerektir" buyurarak Alevîleri Risale-i Nur hakikatleri ile irşat etmek gerektiğini anlatır. (Emirdağ Lâhikası, 414-415)

İhtilafların Sebebi:

İhtilafların en önemli sebebi Allah'ı kemal sıfatlarla bilmemekten kaynaklanmaktadır. Risale-i Nur ise insanlara Allah'ı kemal sıfatlarla, kâmil isimlerle ve şuûnât-ı ilâhiye ile tanıttirdiği için bir çok ihtilaflı konular imanın kemali ile halledilmektedir.

Risale-i Nur'un imana dair bu kuvvetli tahşidatın sırrını bilmeyenler "Her millet, herkes Allah'ı bilir. Onu, daha yeni ders almaya ihtiyacımız çok yok" diye mukabele etmek istiyorlar.

Halbuki Allah'ı bilmek, bütün kâinata ihata eden rububiyetine ve zerrelere yıldızlara kadar cüz'î ve küllî herşey Onun kabza-i tasarrufunda ve kudret ve iradesiyle olduğuna kat'î iman etmek; ve mülkünde hiçbir şeriki olmadığına ve Lâ ilâhe illallah kelime-i kudsiyesine, hakikatlerine iman etmek, kalben tasdik etmekle olur. Yoksa, "Bir Allah var" deyip, bütün mülkünü esbaba ve tabiata taksim etmek ve onlara isnat etmek-hâşâ-hadsiz şerikleri hükmünde esbabı merci tanımak ve herşeyin yanında hâzır irade ve ilmîni bilmemek ve şiddetli emirlerini tanımamak ve sıfatlarını ve gönderdiği elçilerini, peygamberlerini bilmemek, elbette hiçbir cihette Allah'a iman hakikati onda yoktur. Belki küfr-ü mutlakta mânevî Cehennemün dünyevî tazibinden kendini bir derece teselliye almak için o sözleri söyler. Evet, inkâr etmemek başkadır, iman etmek bütün bütün başkadır.

Evet, kâinata hiçbir zîşuur, kâinatın bütün eczası kadar şahidleri bulunan Hâlik-ı Zülcelâl'i inkâr edemez... Etse, bütün kâinat onu tekzip edeceği için susar, lâkayd kalır.

Fakat Ona iman etmek, Kur'ân-ı Azîmüştânın ders verdiği gibi, O Hâlık, sıfatlarıyla, isimleriyle, umum kâinatın şehadetine istinaden kalben tasdik etmek; ve elçileriyle gönderdiği emirleri tanımak; ve günah ve emre muhalefet ettiği vakit, kalben tevbe ve nedamet etmek iledir. Yoksa büyük günahları serbest işleyip istiğfar etmemek ve aldırmamak, o imandan hissesi olmadığına delildir. (Emirdağ Lâhikası, 348-349)

Bu ve benzeri sebeplerden dolayıdır ki, mü'minlerin hangi meslek ve meşrepte, ve hangi mezhep ve meslekte, ve hangi tarikat ve fırkada olursa olsunlar "Tevhid" hakikatini anladıkları ve imanda terakki ve tekamül ederek "Tahkiki imanı" kazandıkları ölçüde birlik ve beraberliği kuvvetlenir ve aralarındaki ihtilaflar giderilir. "Tevhid-i imânî elbette tevhid-i kulûbü iktiza eder; vahdet-i itikat dahi vahdet-i içtimaiyeyi iktiza eder" (Mektubat, 444) diyen Bediüzzaman bu gerçeği çok veciz bir şekilde dile getirmiştir.

ALEVÎ KİMDİR?

Allah'ın birliğine, Muhammed'in (asv) peygamberliğine inanan, Ali'nin kutsallığını kalbinde taşıyan ve Hz. Ali'den gelen neslin imametini kabul eden kimselere "Alevî" denmektedir.

Kızılbaş ise, Allah ve Resulü uğruna kendini adanmış ve onların yolunda canından ve malından geçmiş ve bu uğurda

ölmek var dönmek yoktur” yemini etmiş ve bunu da başına sardığı kırmızı bir sarıkla ilan etmiş kimseye denir. Bektâşî ise, Hacı Bektâş-ı Velî'nin müridi olanlardır. Türkiye’de “Babagan” ve “Dedegan” kollarına bağlı alevîler kendilerini “Bektâşî” olarak tanımlarlar.

4 KAPI ve 40 MAKAM

Bektâşî Alevileri Hacı Bektâşî Velî'nin esaslarını belirlemiş olduğu Dört Kapı ve Kırk Makamdan geçmeyince “Kâmil” bir insan olunamayacağına inanırlar.

Dört Kapı: Şeriat, Tarikat, Hakikat ve Marifet Kapılarıdır. Her kapıdan girildikçe On Makamdan geçilir.

ŞERİAT:

1. İman getirmek,
2. İlim öğrenmek ,
3. Namaz, oruç, zekat ve hac ve gaza eylemektir ve cenabetten arınmaktır.
4. Helal istemek, kazanmak, faizi haram saymaktır.
5. Nikah Kıyarak evlenmek,
6. Hayz ve Nifaslı hanıma yaklaşmamak,
7. Helal giymek ve helal yemek,
8. Ehl-i Sünnet ve'l- Cemaat Mezhebinden olmak,
9. Mahlukata Şefkatle yaklaşmak,
10. Emr-i bi'l-Maruf ve Nehy-i Ani'l-Mükeri yapmak.

TARİKAT:

1. El alıp tövbe kılmak,
2. Mürid olmak,
3. Saçını kesmek ve libasını giymek,
4. Nefsi ile mücadele etmek,
5. Hizmet etmek,
6. Korku (Allah'tan ve azabından korkmak)
7. Umut tutmak (Allah'ın rahmetinden ümitli olmak)
8. Hırka, Zembil, Makas, Seccade, İbret, Hidayettir.
9. Sahib-i makam, sahib-i cemiyet olmak,
10. “Aşk ve Şevk” içinde olmak

MARİFET:

1. Edepli olmak,
2. Allah korkusunu kalbinden çıkarmamak,
3. Az yemek, az uyumak ve az konuşmak,
4. Sabır ve Kanaat ehli olmak,
5. Hayâ içinde bulunmak,
6. Cömert olmak,
7. İlim sahibi olmak,
8. Miskin olmak ve gösterişten uzak yaşamak,
9. Marifetullah ilmine sahip olmak,
10. Kendini ve nefsinin bilmek, (Nefsinin bilen Rabbini bilir.)

HAKİKAT:

1. Alçak gönüllülükte toprak gibi olmak,
2. 72 Milleti ayıplamamak,
3. Elinden gelen her hayrı yapmak,
4. Herkesin güvenini kazanmak,
5. Allah'tan gelene razı olmak,

6. Sohbet sahibi olmak,
7. Seyr-i Sülük ile kırk makamı geçmek,
8. Marifet sırlarına vakıf olmak,
9. Evrada ve Münacata devam etmek,
10. Müşahedeye ermek. Yani, her şeyden Yüce Allah'ın esma ve sıfatının ayinesi olduğu sırrına ermek.

ALEVİLERİN İNANÇLARI:

1. Allah'ın birliğine İnanmak, (Kelime-i Şahadeti getirmek)
2. Ehl-i Beyt Sevgisini Esas Almak,
 - a. Hz. Muhammed (asv)
 - b. Hz. Ali (ra)
 - c. Hz. Fatıma (ra)
 - d. Hz. Hasan (ra)
 - e. Hz. Hüseyin (ra)
3. Kalbinde kimseye karşı kötülük geçirmemek, herkesin iyiliğini istemek.
4. Tarikatın emirlerini yerine getirmektir.
5. Eline, beline ve diline sahip olmak.

ALEVİLİK NASIL ÇIKTI?

Alevilik "Hz. Peygamberin (asv) hastalığı esnasında Hz. Ali'yi halife adayı gösterdiğini ama Hz. Ebubekir ve Ömer'in (ra) bunu kimseye duyurmayarak hilafeti Hz. Ali'den aldığı" iddiasına dayanır. Bu iddia Hz. Osman'ın (ra) hilafetinin sonunda daha da güçlenmiş ve bir inanç halini almıştır.

Şii ve Alevi düşüncesinin çıkışı siyasidir. Siyasi amaçlarla ortaya atılmış bir düşüncedir ve sonuçları da genellikle siyasi olmuştur. Dinin devlet kurma amacı var ve bunu idare etmek de Hz. Ali ve soyuna aittir gibi bir düşüncenin ürünü olmuştur. Kerbelâ ve Hz. Muaviye olayı hep bu amaca hizmet etmiştir.

Daha sonra meydana gelen Kerbelâ hadisesinde Hz. Hüseyin'in (ra) ve 72 kişinin ve içlerinde 6 aylık bir bebek olan Ali Asgar'ın şehit edilmesi işi tamamen siyasi boyuta taşımış ve Alevîler daima kendilerinden olmayan hükümetlere muhalif olmuşlar ve her devlette muhalefeti temsil etmişlerdir.

Rafizîlik Nedir?

Şiianın kollarından birisidir. Eş'ariye göre İmamiye'nin bir başka adı olmakla beraber Rafizî denmesinin sebebi, Hz. Ebubekir (ra) ve Hz. Ömer'in (ra) hilafetine karşı olmalarından dolayıdır. Küfe'de Zeyd b. Ali (ra) yanında bulunanlar ona Hz. Ebubekir (ra) ve Hz. Ömer (ra) hakkında sorarlar. O da "Ben onlar hakkında hayırdan başka bir şey söyleyemem. Babam da onları hep hayırla yad ederdi" der. O zaman neden Emevilere karşı olduğunu soranlara da "Ben atam Hüseyini öldüren ve Kâbe'yi mancınıkla taşa tutan ve ateşe veren Emevi'lere karşı ayaklandım" der. Bunun üzerine onu terk ederler. Zeyd b. Ali'de "Rafeztumunî=Beni bırakıp kaçtınız" der. Bu sebepten dolayı Zeyd b. Ali'yi terk eden Küfe'lilere "Rafizî" dendi. Zeyd b. Ali yanında bulunan çok az bir taraftar ile mertçe savaştı ve şehit oldu.

Bu ve benzerî sebeplerden dolayı Kufe'liler hakkında "Kufe'liden daha cimri ve Kûfeli'den daha hain" deyimi dillerde söylenir olmuştur. Bu sebeplerden dolayıdır ki o günün en büyük şehirlerinden olan Kûfe'nin bu gün yeryüzünden silinmiştir.